

DECIZIE

17 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Nicolae Craiu și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către avocatul Bot Alexandru în interesele lui Cîrdei Andrei, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Țițanu Marcel împotriva lui Cîrdei Andrei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, prin care s-a respins cererea lui Cîrdei Andrei cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal

c o n s t a ț ă :

La 10 februarie 2015 Țițanu Marcel a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cîrdei Andrei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Țițanu Marcel a indicat că la 13 mai 2010 a împrumutat lui Cîrdei Andrei, Gorgan Oleg, Drozd Iurie și Lambantu Ion suma de 2090680 lei pe termen de 3 ani cu dobânda contractuală în mărime de 23% anual.

Conform recipisei, 1900000 lei au fost transmiși prin transfer bancar, iar 190680 lei în numerar.

Împrumutul urma a fi rambursat în rate egale deduse din termenul de 36 luni, câte una pentru fiecare lună.

Cîrdei Andrei, Gorgan Oleg, Drozd Iurie și Lambantu Ion s-au obligat să achite lunar rata calculată, însă nu au onorat obligațiile și pînă în prezent împrumutul nu a fost rambursat.

La 09 iulie 2014 Cîrdei Andrei, Gorgan Oleg, Drozd Iurie și Lambantu Ion au restituit suma de 1000 lei.

Obligația de rambursare a împrumutului este solidară și solicită încasarea datoriei în mărime de 2090680 lei de la Cîrdei Andrei, dobânzii contractuale pentru perioada de la 13 mai 2010 pînă la 13 mai 2013 în valoare de 1422569 lei.

De la 14 mai 2013 împrumutații se află în întârziere și conform art.619 Codul civil urmează să achite dobânda de întârziere în sumă de 461856, 55 lei.

Prin pct.2 lit.c) al recipisei s-a stabilit că în caz de neachitare în termenii stabiliți, împrumutații vor achita penalitate în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere din suma neachitată în termen ce constituie 376142, 40 lei.

Cere Țițanu Marcel încasarea de la Cîrdei Andrei a datoriei în mărime de 2089680 lei, dobânzii contractuale în mărime de 1422569 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 461856, 55 lei, penalității în mărime de 376142, 40 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 februarie 2016 s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la Cîrdei Andrei în beneficiul lui Țițanu Marcel suma împrumutului în mărime de 2089680 lei, dobânda contractuală în sumă de 4-7487, 70 lei, dobânda de întârziere pentru perioada de la 14 iunie 2013 pînă la 06 februarie 2015 în mărime de 438670, 17 lei și penalitatea pentru 180 zile în sumă de 376142, 40 lei, iar în total 3311980, 38 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă.

S-a încasat de la Cîrdei Andrei în beneficiul lui Țițanu Marcel cheltuielile de judecată în mărime de 1500 lei.

S-a încasat de la Cîrdei Andrei în beneficiul statului taxa de stat de la plata căreia a fost scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 23500 lei.

La 31 martie 2016 Cîrdei Andrei a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 februarie 2016 solicitînd repunerea în termen și scutirea de la achitarea taxei de stat.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 09 iunie 2016 a respins cererea lui Cîrdei Andrei cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal.

Prin mandatul nr.0979388 din 01 iunie 2016 avocatul Bot Alexandru a fost împuternicit de Cîrdei Andrei să-i acorde asistență juridică cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească (f.d.86).

La 04 iulie 2016 avocatul Bot Alexandru a declarat în interesele lui Cîrdei Andrei recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii, repunerea în termen a apelului și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului avocatul Bot Alexandru a invocat că pricina s-a examinat în prima instanță în lipsa lui Cîrdei Andrei, acesta fiind citat la o adresă greșită, deși la materialele pricinii este anexată copia buletinului de identitate în care se atestă domiciliul pîrîtului.

Cîrdei Andrei a recepționat dispozitivul hotărîrii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 februarie 2016 la 17 martie 2016 și la 31 martie 2016 a depus apel solicitînd repunerea în termen și scutirea de la plata taxei de stat.

Omiterea termenului de depunere a apelului derivă din încălcarea de către prima instanță a termenului de remitere în adresa lui Cîrdei Andrei a dispozitivului hotărîrii.

Prima instanță a expediat dispozitivul hotărîrii la 11 martie 2016 recepționat de Cîrdei Andrei la 17 martie 2016.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, soluționarea problemei în fond cu repunerea apelului în termen și restituirea pricinii la rejudecare în ordine de apel de la faza punerii pe rol a cererii de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Scrisoarea prin care Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia încheierii din 09 iunie 2016 este nedată.

Din copia plicului rezultă că Cîrdei Andrei a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 la 20 iunie 2016.

Prin urmare recursul declarat la 04 iulie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționînd prin decizie problema în fond.

Din actele pricinii rezultă că Țițanu Marcel a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cîrdei Andrei cu privire la încasarea datoriei în mărime de 2089680 lei, dobînzii contractuale în mărime de 1422569 lei, dobînzii de întîrziere în mărime de 461856, 55 lei, penalității în mărime de 376142, 40 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 februarie 2016 s-a admis parțial acțiunea.

S-a încasat de la Cîrdei Andrei în beneficiul lui Țițanu Marcel suma împrumutului în mărime de 2089680 lei, dobînda contractuală în sumă de 4-7487, 70 lei, dobînda de întîrziere pentru perioada de la 14 iunie 2013 pînă la 06 februarie 2015 în mărime de 438670, 17 lei și penalitatea pentru 180 zile în sumă de 376142, 40 lei, iar în total 3311980, 38 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă.

S-a încasat de la Cîrdei Andrei în beneficiul lui Țițanu Marcel cheltuielile de judecată în mărime de 1500 lei.

S-a încasat de la Cîrdei Andrei în beneficiul statului taxa de stat de la plata căreia a fost scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 23500 lei.

Judecătoria Botanica mun.Chișinău a emis dispozitivul hotărîrii în lipsa pîrîtului Cîrdei Andrei.

În conformitate cu art.236 alin.(4) Codul de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărîrii primesc copia hotărîrii în decurs de 5 zile.

În scrisoarea de expediere a copiei dispozitivului hotărîrii este indicată dată de 18 februarie 2016 și adresa lui Cîrdei Andrei mun. Chișinău, str. Valea Crucii, 22, ap.59 (f.d.65).

Pe copia plicului este indicat că a fost expedit lui Cîrdei Andrei la 11 martie 2016 pe adresa mun. Chișinău, str. Valea Crucii, 22/1, ap.59 (f.d.75).

Astfel, contrar prevederilor art.236 alin.(4) Codul de procedură civilă, judecătoria Botanica mun.Chișinău a expedit lui Cîrdei Andrei copia dispozitivului hotărîrii din 17 februarie 2016 peste 22 zile.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

La 31 martie 2016 Cîrdei Andrei a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 februarie 2016 solicitînd repunerea în termen pe motiv că nu a cunoscut de existența litigiului, a fost citat pe adresă greșită și abia la 17 martie 2016 a recepționat copia dispozitivului hotărîrii (f.d.72-73).

Prin avizul de recepție DS2000214866AS se confirmă că Cîrdei Andrei a recepționat copia dispozitivului hotărîrii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 februarie 2016 la 17 martie 2016 (f.d.71).

În conformitate cu art. 116 alin.(1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 09 iunie 2016 neîntemeiat a respins cererea lui Cîrdei Andrei privind repunerea în termen a apelului și a restituit cererea de apel ca fiind depusă peste termenul legal (f.d.98-100).

Or, Cîrdei Andrei a omis termenul din motiv că nu a cunoscut de existența litigiului, fiind citat pe adresă greșită (f.d.45), precum și de hotărîrea primei instanțe care nu i-a fost adusă la cunoștință în termenul stabilit de lege.

Argumentul instanței de apel că ultima zi de declarare a apelului a fost 18 martie 2016, iar Cîrdei Andrei a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărîrii primei instanțe din 17 februarie 2016 la 17 martie 2016 în interiorul termenului de declarare a apelului nu servește temei de respingere a recursului.

În conformitate cu art.26 alin.(2) și (4) Codul de procedură civilă, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și

independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Din sensul normelor de drept citate se deduce că contradictorialitatea și egalitatea părților se asigură inclusiv prin acordarea unor termene rezonabile în realizarea efectivă a drepturilor procedurale.

Termenul de o zi nu este rezonabil și încalcă dreptul lui Cîrdei Andrei la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău a încălcat normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, de a soluționa problema în fond cu repunerea în termen a apelului declarat de Cîrdei Andrei și de a restitui pricina pentru rejudecare în instanța de apel de la faza punerii pe rol a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Bot Alexandru în interesele lui Cîrdei Andrei.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Țițanu Marcel împotriva lui Cîrdei Andrei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată și se emite o nouă încheiere, prin care:

Se repune în termen apelul declarat de Cîrdei Andrei.

Se restituie pricina pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza punerii pe rol a cererii de apel.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan